

SOSIAALIPALVELUIDEN ASIAKASMAKSUT

Hyväksytty sosiaali- ja terveyslautakunnassa

20.4.2021 § 44

Lisäykset 14.6.2021 § 73

Muutokset 07.09.2021 § 8

Päivitetty 25.01.2022 § 7

Sisällys

1.	YLEISTÄ.....	2
2.	IKÄÄNTYNEIDEN PALVELUT.....	3
	2.1 KOTIHOITO	3
	2.2 TUKIPALVELUT.....	6
	2.3. OMAISHOIDON TUKI	7
	2.4. ASUMISPALVELUT	7
3.	SOSIAALITYÖ	12
	3.1. SOSIAALIHUOLTOLAIN MUKAINEN ASUMISPALVELU	12
	3.2. SOSIAALIHUOLTOLAIN MUKAINEN LAITOSHOITO.....	14
	3.3. VAMMAISTEN JA KEHITYSVAMMAISTEN ASUMISPALVELUT	15
	3.4. KULJETUSPALVELUT	16
	3.5. LAPSIPERHEIDEN PALVELUT	16
	3.6. MUUT MAKSUT.....	17
4.	ASIAKASMAKSUN MÄÄRITTÄMINEN	18

SOSIAALIPALVELUIDEN ASIAKASMAKSUT

1. YLEISTÄ

- Kunnallisista sosiaalipalveluista voidaan periä maksu palvelun käyttäjältä, jollei lailla toisin säädetä. Maksu saa olla enintään palvelun tuottamisesta aiheutuvien kustannusten suuruinen
- Maksuttomia sosiaalipalveluita ovat muun muassa:
 - sosiaalityö
 - sosiaaliohjaus
 - palvelutarpeen arviointikäynnit
 - sosiaalinen kuntoutus
 - polikliininen päihdehuolto
 - perhetyö
 - kasvatus ja perheneuvonta
 - lapsen ja vanhemman välisten tapaamisten valvonta
 - tuetut tapaamiset ja valvotut vaihdot
 - vammaisten henkilöiden työllistymistä tukeva toiminta ja vammaisten henkilöiden työtoiminta kuljetusta ja aterioita lukuun ottamatta
 - kehitysvammaisten erityishuollosta annetussa laissa tarkoitettu erityishuollossa olevan henkilön kuljetus toimintayksiköiden välillä ja muut erityishuollon saamiseksi välttämättömät palvelut. Kehitysvammaisen ylläpidosta voidaan kuitenkin periä maksu
 - vammaisten henkilöiden päivätoiminta kuljetusta ja aterioita lukuun ottamatta, henkilökohtainen apu sekä palveluasumiseen liittyvät erityispalvelut. Palveluasumisen erityiskustannuksista sekä henkilökohtaisesta avusta voidaan kuitenkin periä maksu, jos henkilö saa niihin korvausta muun lain kuin vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun lain nojalla
- Maksukyvyn mukaisesti määräytyvästä maksusta tehdään päätös toistaiseksi
- Maksua on tarkistettava, jos
 - Asiakkaan tai hänen perheensä tulot ovat muuttuneet
 - Asiakkaan tai hänen puolisonsa oikeus säädettyihin vähennyksiin on muuttunut
 - Perheen olosuhteet ovat muuttuneet
 - Maksu osoittautuu virheelliseksi
 - Asiakassuunnitelmaa muutetaan siten, että sillä on vaikutusta asiakasmaksun suuruuteen
 - Kunnan tai kuntayhtymän maksuperusteita muutetaan siten, että sillä on vaikutusta asiakasmaksun suuruuteen
- Jos maksua koskeva päätös on perustunut asiakkaan tai hänen edustajansa antamiin virheellisiin tietoihin, maksu voidaan oikaista takautuvasti enintään yhden vuoden ajalta

2. IKÄÄNTYNEIDEN PALVELUT

2.1 KOTIHOITO

Tilapäinen kotihoito	12,20€ /käynti
Lääkärin kotikäynti	19,20€ /käynti

Tilapäinen kotihoito ei kerrytä maksukattoa.

Säännöllisen kotihoidon enimmäistuntimaksu	75,00 €/tunti
--	---------------

Jatkuvasta ja säännöllisestä kotihoidosta peritään kuukausimaksu, joka määräytyy palvelun määrän ja palvelun käyttäjän bruttotulojen mukaan asiakasmaksulain ja asetuksen määrittämässä rajoissa. Kotihoito katsotaan jatkuvaksi, kun asiakas saa apua säännöllisesti vähintään kerran viikossa.

SÄÄNNÖLLISEN KOTIHOIDON MAKSU

Kotihoito on säännöllistä, jos palvelua on vähintään kerran viikossa ja arvioitu tai tosiasiallinen kesto on vähintään kaksi kuukautta. Säännöllisestä kotihoidosta peritään kuukausimaksu, joka määräytyy palvelupäätökseen kirjattujen palvelutuntien määrän, asiakkaan maksukykyyn ja perheen koon mukaan.

Tulorajat ovat seuraavat:

Perheen koko, henkilömäärä	1	2	3	4	5	6
Tuloraja, euroa kuukaudessa	598	1 103	1 731	2 140	2 591	2 976

Jos henkilöitä on enemmän kuin kuusi, tulorajaa korotetaan 356 eurolla kustakin seuraavasta henkilöstä.

Maksuprosentti perheen koon mukaan						
Palvelutunnit kuukaudessa	1	2	3	4	5	6 henkilöä tai enemmän
4 tuntia tai vähemmän	8,00	7,00	6,00	6,00	6,00	6,00
5	10,00	8,75	7,50	7,50	7,50	7,50
6	12,00	10,50	9,00	9,00	9,00	9,00
7	14,00	12,25	10,50	10,50	10,50	10,50
8	16,00	14,00	12,00	12,00	12,00	12,00
9	17,00	14,75	12,50	12,50	12,50	12,00

10	18,00	15,50	13,00	13,00	13,00	12,00
11	19,00	16,25	13,50	13,50	13,50	12,00
12	20,00	17,00	14,00	14,00	14,00	12,00
13	21,00	17,75	14,50	14,50	14,00	12,00
14	22,00	18,50	15,00	15,00	14,00	12,00
15	23,00	19,25	15,50	15,50	14,00	12,00
16	24,00	20,00	16,00	16,00	14,00	12,00
17	24,50	20,50	16,50	16,00	14,00	12,00
18	25,00	21,00	17,00	16,00	14,00	12,00
19	25,50	21,50	17,50	16,00	14,00	12,00
20	26,00	22,00	18,00	16,00	14,00	12,00
21	26,50	22,50	18,50	16,00	14,00	12,00
22	27,00	23,00	19,00	16,00	14,00	12,00
23	27,50	23,50	19,00	16,00	14,00	12,00
24	28,00	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
25	28,50	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
26	29,00	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
27	29,50	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
28	30,00	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
29	30,50	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
30	31,00	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
31	31,50	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
32	32,00	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
33	32,50	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
34	33,00	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
35	33,50	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
36	34,00	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
37	34,50	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
38 tai enemmän	35,00	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00

Kun henkilömäärä on suurempi kuin kuusi, tulo rajaa korotetaan 357 eurolla ja maksuprosenttia alennetaan 1 prosenttiyksiköllä kustakin seuraavasta henkilöstä.

Jos palvelutuntien määrä vaihtelee kuukausittain, maksua määrättäessä käytetään maksuprosenttia, joka vastaa palveluntien keskimääräistä määrää. Palvelutunnit huomioidaan kokonaisina tunteina. Tunnit pyöristetään lähimpään tuntiin, puolikkaat pyöristetään ylöspäin

Jos puoliset asuvat samassa taloudessa ja molemmat saavat kotihoitoa eli molemmat ovat palvelun käyttäjiä, kummallekin tehdään erikseen päätös palvelusta sekä hoito- ja palvelusuunnitelma puolison oman palvelutarpeen perusteella. Lisäksi tehdään päätös asiakasmaksusta. Maksusäännökset lähtevät siitä, että puolisoille määrätään yksi maksu. Tuolloin maksua määrättäessä henkilöluvuksi on kaksi, palvelun määrä on molempien puolisoitten saaman palvelun määrä yhteensä ja tuloina otetaan huomioon molempien puolisoitten tulot. Maksupäätöksessä voidaan eritellä puolisoitten osuudet maksusta esimerkiksi jakamalla maksu puolisoitten saaman palvelun määrän suhteessa.

Huomioon otettavat tulot:

- asiakkaan ja hänen puolisonsa jatkuvat tai vuosittain toistuvasti saadut veronalaiset (brutto) ansio- ja pääomatulot
- eläkettä saavan hoitotuki
- elatustuki
- verosta vapaat tulot tulonhankkimisesta aiheutuneilla kustannuksilla vähennettynä
- opintoraha ja aikuiskoulutustuki
- lapsen kotihoidon tuki
- laskennallinen metsätulo.

Tuloista tehtävät vähennykset:

- asiakkaan suoritettavaksi vahvistettu elatusapu sekä hänen tosiasiallisista perhesuhteistaan johtuvat muut vastaavat kustannukset
- elatusapua ei vähennetä, jos elatusavun saajana on asiakkaan aviopuoliso, jonka kanssa asiakas on elänyt yhteistaloudessa välittömästi ennen asumispalvelun alkamista
- avopuolisoitten yhteistalouden purkamisessa annetussa laissa tarkoitettu hyvitys
- kiinteistön luovutuksen yhteydessä määrääjäksi tai elinkaudeksi pidätetty etuus, joka hänen on suoritettava rahana
- edunvalvojan palkkion perusmaksu (myös edunvalvontavaltuutetun palkkio enintään em. perusmaksun suuruisena, joka on 440 €/v. vuonna 2021)

Veronalaisina tuloina voidaan ottaa huomioon viimeksi toimitetussa verotuksessa vahvistetut vastaavat veronalaiset tulot korotettuna niillä prosenttimäärillä, jotka Verohallinto ennakkoperintälain (1118/1996) 6 §:n 1 momentin nojalla vuosittain antamissaan päätöksissä ennakonpidätyksen ja ennakonkannon laskentaperusteista määrää.

Jos tulot vaihtelevat, kuukausitulona otetaan huomioon viimeksi kuluneiden 12 kuukauden keskimääräinen kuukausitulo.

Kotihoidon keskeytyessä yli viideksi yhtäjaksoiseksi päiväksi (esim. loma tai matka tai omaisen antama hoito), ei kuukausimaksua peritä viittä päivää ylittävältä ajalta kuukaudessa. Jos asiakkaalle myönnetty palvelu keskeytyy asiakkaan siirtyessä väliaikaisesti muuhun maksulliseen ympärivuorokautiseen hoitoon, ei kuukausimaksua peritä viittä päivää ylittävältä ajalta kuukaudessa.

rokautiseen palveluun (esim. lyhytaikainen laitoshoido tai kotihoidon asiakkaan hoitajaksot asu-
mispalvelussa), kuukausimaksu hyvitetään jokaiselta keskeytyspäivältä. Mikäli keskeytys on palve-
luntuottajasta johtuva, kuukausimaksun perintä katkeaa heti.

Säännöllisten ja tilapäisten palvelujen maksujen lisäksi voidaan periä tukipalvelujen käytöstä asia-
kasmaksuja.

Kotihoidon palvelutarpeen arviointikäynti on maksuton asiakkaalle.

Säännöllisen kotihoidon asiakasmaksu ei kerrytä asiakasmaksukattoa.

Kotikuntoutus kirjataan asiakkaan hoito- ja palvelusuunnitelmaan, jolloin se sisältyy säännöllisen
kotihoidon maksuun.

2.2 TUKIPALVELUT

Kotiin kuljetettu ateria	8,00 €
Turvapuhelin	29,00 € /kk
Turvapuhelimen asennus	60,00 €
Turvapuhelin hälytyskäynti	16,00 €/krt

KOTIIN ANNETTAVIEN PALVELUIDEN PALVELUSETELI

tilapäinen kotihoito, tukipalvelut 22 €/tunti

siivouksen palveluseteli 20 €/tunti

(enintään 2/kk/kotitalous á 30 – 45 minuuttia)

Tulorajat:

Yhden hengen kotitalous 1.500 €/kk

Kahden hengen kotitalous 2.000 €/kk

Jos kotitalouden henkilömäärä on kahta suurempi, korotetaan tulorajaa 357€/lisähenkilö.

säännöllinen kotihoito 29 €/tunti (tulosisäonnainen)

KUNTOUTTAVA PÄIVÄTOIMINTA

päivämaksu (sis. lounas, kahvi)	22,80€/kerta
½ päivämaksu (sis. kahvi)	14,00 €/kerta
½ päivämaksu (sis. lounas)	18,00 €/kerta
Kuljetus	3,00 € edestakainen matka

2.3. OMAISHOIDON TUKI

Omaishoitajan lakimääräisen vapaan ajalta hoitopäivämaksu asumispalveluyksikössä on 11,60 €. Muilta kuin omaishoitajan vapaapäivien ajalta peritään normaali lyhytaikaishoidon maksu.

Omaishoidon lomittaja (enintään 8 tuntia kerrallaan) 11,60 €/kerta
 Omaishoidon lomittaja (enintään 4 tuntia kerrallaan) 5,80 €/kerta.

Omaishoitajan lakisääteisen vapaan aikana annettujen palvelujen maksut ovat kokonaan maksukaton ulkopuolella.

2.4. ASUMISPALVELUT

IKÄÄNTYNEIDEN TEHOSTETTU ASUMISPALVELU

Pitkäaikaishoidon hoitomaksu

Palvelu katsotaan pitkäaikaiseksi, jos tehostettu asumispalvelu arvioidaan kestäväksi tai on tosiasiallisesti kestänyt vähintään kolme kuukautta.

Asiakkaalta peritään pitkäaikaisesta tehostetusta asumispalvelusta tulosidonnaisen maksun, joka on 85% asiakkaan nettokuukausituloista. Asiakkaalle tulee jäädä vähintään 167 euroa/kk käyttövara. Käyttövara on indeksisidonnainen.

Jos suurempituloinen puoliso siirtyy tehostettuun asumispalveluun, maksu määräytyy puolisojen yhteenlaskettujen nettokuukausitulojen perusteella. Tällöin maksu on 42,5% puolisojen yhteenlasketuista nettokuukausituloista.

Jos molemmat puoliset ovat tehostetussa asumispalvelussa, maksu on 85% asiakkaan nettokuukausituloista.

Huomioon otettavat tulot:

Jatkuvat ja vuosittain toistuvasti saadut tulot ennakonpidätyksen jälkeen, kuten:

- eläkkeet
- eläkkeensaajan hoitotuki
- vammaistuki
- laskennallinen metsätulo
- korkotulot
- vuokratulot vähennettynä tulonhankkimismenoilla (hoitovastike, sijoituslainan korko)

Ennen maksun määrittelyä asiakkaan tai 2 momentin tarkoittamassa tapauksessa puolisoiden yhteenlasketuista kuukausituloista tehdään seuraavat vähennykset:

- avopuolisoiden yhteistalouden purkamisessa annetussa laissa tarkoitettu hyvitys
- edunvalvojan palkkion perusmaksu (v. 2021 kuukaudessa 440€/12)
- asiakkaan todelliset asumismenot ennen pitkäaikaiseen tehostettuun palveluasumiseen siirtymistä enintään seuraavasti:
 1. omistusasunnosta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut viimeisten kuuden kuukauden ajalta. Välttämättömiksi ja kohtuullisiksi kuluiksi katsotaan asiakkaan osuus asunto-osakkeen vastikkeesta, lämmityskuluista, pakollisesta kotivakuutuksesta.
 2. vuokra-asunnon vuokra vuokralaisen irtisanomisajalta
 3. asumisoikeusasunnon käyttövastike kolmelta kuukaudeltaKaikkien asumismenojen osalta huomioidaan enintään Kelan perustoimeentulotuessa määritellyt enimmäisasumismenot (v. 2022 yksin asuvalla enintään 491 €/kk + vesimaksu 22,80 €/kk). Asiakkaan on esitettävä tosiasialliset kustannukset esim. tiliotteella. Mikäli asiakas on ennen tehostettuun palveluasumiseen sijoittumista ollut pitkäaikaisessa laitoshoidossa, vähentää jo laitoshoidon maksun määräytymisessä vähennyksinä huomioitavat todelliset asumismenot tehostetun asumispalvelun maksun määräytymisessä vähennyksinä huomioitavia asumismenoja.
- Kohtuulliset asumismenot **vähennettynä asumistuella**. Palveluasunnon kohtuullinen vuokra sekä erikseen maksettava sähkö ja vesi.
- Terveystieteiden ammattihenkilön määräyksellä eli reseptillä hankitut lääkkeet, kliiniset ravintovalmisteet ja perusvoiteet, jotka ovat Kela-korvattavia. Kustannuksiksi hyväksytään enintään sairausvakuutuslain vuosiomavastuun mukaisena (vuonna 2022 lääkemaksukatto on kuukaudessa 592,16 €/12)

Asuminen**Pihaniitty ja Kotiniitty**

vuokra	13,50€/m ²
vesi	20 €/kk
sähkö	32 €/kk

Punalintu ja Keltalintu

vuokra	15,10 €/m ²
vesi	20 €/kk
sähkö	32 €/kk

Lyhytaikaishoito

Lyhytaikaishoidon maksu	44,00 €/vrk, ei kerrytä maksukattoa
Päivä-/yöhoito	22,80 €/krt, ei kerrytä maksukattoa

Mikäli asiakas on ilman hyväksyttävää syytä ja ennalta peruuttamatta jättänyt tulematta varatulle lyhytaikaisjaksolle, peritään varatusta lyhytaikaisjaksosta 51,50 euroa. Peruuttaminen tulee tehdä viimeistään edellisenä päivänä kello 12.00 mennessä. Maksu on indeksisidonnainen.

Ostopalveluissa asiakas maksaa itse asumiskustannuksen palveluntuottajalle. Kaupunki perii asiakasmaksun samalla tavalla kuin omassa toiminnassa.

Mikäli asiakas käy kotilomalla tms., maksaa hän hoitomaksua viiden päivän ajalta. Asiakkaan siirtyessä sairaalaan hoitomaksun maksaminen katkeaa välittömästi.

TEHOSTETUN PALVELUASUMISEN PALVELUSETELI

Tehostetun palveluasumisen palvelusetelin määrittelyssä huomioidaan seuraavat tulot:

Jatkuvat ja vuosittain toistuvasti saadut nettotulot, kuten:

- eläkkeet
- eläkkeensaajan hoitotuki
- vammaistuki
- laskennallinen metsätulo
- korkotulot
- vuokratulot vähennettynä tulonhankkimismenoilla (hoitovastike, sijoituslainan korko)

Palvelusetelin arvoa määrittäessä huomioidaan, että asiakkaan omaan käyttöön jää vähintään 167 euroa kuukaudessa. Tuloista tehtävät erityiset vähennykset maksun perusteena olevista tuloista

- kohtuulliset asumismenot, joita pitkäaikaisesta tehostetusta palveluasumisesta aiheutuu (vähennettynä asumistuella)
- terveydenhuollon ammattihenkilön määräämien lääkkeiden, kliinisten ravintovalmisteiden ja perusvoiteiden kustannukset, joihin asiakas on oikeutettu saamaan korvausta sairausvakuutuslain nojalla. Lääkekustannukset vähennetään asiakkaan tai hänen edustajansa antaman selvityksen perusteella maksun määräämisen perusteena olevista tuloista asiakkaalle aiheutuvien lääkekustannusten mukaan, kuitenkin enintään sairausvakuutuslain 5 luvun 8 §:ssä tarkoitetun vuosiomavastuun suuruisena (vuonna 2022 lääkemaksukatto on kuukaudessa 592,16 €/12)
- muiden kuin sairausvakuutuslain mukaan korvattavien lääkkeiden, kliinisten ravintovalmisteiden ja perusvoiteiden kustannukset vähennetään asiakkaan tai hänen edustajansa hakemuksesta siltä osin kuin lääkemääräyksen tehnyt terveydenhuollon ammattihenkilö on arvioinut ne asiakkaan terveydelle tarpeellisiksi.

Tehostetun palveluasumisen palvelusetelien arvot

Nettotulot €/kk	Vanhusten tehostettu palveluasuminen Lähtöarvo 117 €/hvrk
-450	117
451 - 550	116
551 - 650	112
651 - 750	109
751 - 850	106
851 - 950	103
951 - 1050	100
1051 - 1150	97
1151 - 1250	94
1251 - 1350	90
1351 - 1450	87
1451 - 1550	84
1551 - 1650	81
1651 - 1750	77
1751 - 1850	74
1851 - 1950	71
1951 - 2050	68
2051 - 2150	64
2151 - 2250	61
2251 - 2350	58
2351 - 2450	55
2451 - 2550	52
2551 - 2650	49
2651 - 2750	46
2751 - 2850	43
2851 - 2950	40
2951 - 3050	37
3051 - 3150	34
3151 - 3250	31

3251 - 3350	28
3351 - 3450	25
3451 - 3550	22
3551 - 3650	19
3651 - 3750	15
3751 - 3850	13
3851 - 3950	10
3951 - 4050	7
4051 - 4150	4
4151 - 4250	2
4251 -	0

IKÄIHMISTEN PERHEHOITO

Ikääntyneiden perhehoidossa noudatetaan samoja asiakasmaksuperusteita kuin tehostetussa palveluasumisessa (edellä) pl. kohtuulliset asumismenot. Perhehoidossa ei peritä asiakkaalta vuokraa, joten kohtuullisia asumismenoja asumistuella vähennettynä ei vähennetä tuloista.

3. SOSIAALITYÖ

3.1. SOSIAALIHUOLTOLAIN MUKAINEN ASUMISPALVELU

Pitkäaikainen tehostettu asumispalvelu ja pitkäaikainen asumispalvelu

Palvelu katsotaan pitkäaikaiseksi, jos tehostettu asumispalvelu arvioidaan kestäväksi tai on tosiasiallisesti kestänyt vähintään kolme kuukautta.

Asiakkaalta peritään pitkäaikaisesta **tehostetusta asumispalvelusta** tulosidonnainen maksu, joka on 85% asiakkaan nettokuukausituloista. Asiakkaalle tulee jäädä vähintään 167 euroa/kk käyttövara. Käyttövara on indeksisidonnainen.

Jos suurempituloinen puoliso siirtyy tehostettuun asumispalveluun, maksu määräytyy puolisojen yhteenlaskettujen nettokuukausitulojen perusteella. Tällöin maksu on 42,5% puolisojen yhteenlasketuista nettokuukausituloista.

Jos molemmat puoliset ovat tehostetussa asumispalvelussa, maksu on 85% asiakkaan nettokuukausituloista.

Huomioon otettavat tulot:

Jatkuvat ja vuosittain toistuvasti saadut tulot ennakonpidätyksen jälkeen, kuten:

- eläkkeet
- eläkkeensaajan hoitotuki
- vammaistuki
- laskennallinen metsätulo
- korkotulot
- vuokratulot vähennettynä tulonhankkimismenoilla (hoitovastike, sijoituslainan korko)

Ennen maksun määrittelyä asiakkaan tai 2 momentin tarkoittamassa tapauksessa puolisoiden yhteenlasketuista kuukausituloista tehdään seuraavat vähennykset:

- avopuolisoiden yhteistalouden purkamisessa annetussa laissa tarkoitettu hyvitys
- edunvalvoja palkkion perusmaksu (v. 2021 kuukaudessa 440€/12)
- asiakkaan todelliset asumismenot ennen pitkäaikaiseen tehostettuun palveluasumiseen siirtymistä enintään seuraavasti
 1. omistusasunnosta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut viimeisten kuuden kuukauden ajalta. Välttämättömiksi ja kohtuullisiksi kuluiksi katsotaan vastike, lämmitys, sähkö, kotivakuutus.
 2. vuokra-asunnon vuokra vuokralaisen irtisanomisajalta
 3. asumisoikeusasunnon käyttövastike kolmelta kuukaudelta
 Kaikkien asumismenojen osalta huomioidaan enintään Kelan perustoimeentulotuessa määritellyt enimmäisasumismenot (v. 2022 yksin asuvalla enintään 491 €/kk + vesimaksu 22,80 €/kk). Asiakkaan on esitettävä tosiasialliset kustannukset esim. tiliotteella.
- Kohtuulliset asumismenot **vähennettynä asumistuella**. Palveluasunnon kohtuullinen vuokra sekä erikseen maksettava sähkö ja vesi.

- Terveydenhuollon ammattihenkilön määräyksellä eli reseptillä hankitut lääkkeet, kliiniset ravintovalmisteet ja perusvoiteet, jotka ovat Kela-korvattavia. Kustannuksiksi hyväksytään enintään sairausvakuutuslain vuosiomavastuun mukaisena (vuonna 2022 lääkemaksukatto on kuukaudessa 592,16 €/12)

Asiakkaalta peritään **pitkäaikaisesta asumispalvelusta** kuukausimaksu kotihoidon maksun mukaisesti. Maksuun ei sisälly asumiskustannuksia. Asiakas maksaa vuokran erikseen vuokrasopimuksen perusteella vuokranantajalle. Kaupunki perii asiakkaalta ateria- ja muut tukipalvelumaksut.

Jos palvelutuntien määrä vaihtelee kuukausittain, maksua määrätessä käytetään maksuprosenttia, joka vastaa palvelutuntien keskimääräistä määrää. Palvelutunnit huomioidaan kokonaisina tunteina siten, että osittaiset palvelutunnit pyöristetään lähimpään kokonaiseen tuntiin ja puolikkaat tunnit pyöristetään ylöspäin.

Huomioon otettavat tulot:

- asiakkaan jatkuvat tai vuosittain toistuvasti saadut veronalaiset (brutto) ansio- ja pääomatulot
- eläkettä saavan hoitotuki
- elatustuki
- verosta vapaat tulot tulonhankkimisesta aiheutuneilla kustannuksilla vähennettynä
- opintoraha ja aikuiskoulutustuki
- lapsen kotihoidon tuki
- laskennallinen metsätulo.

Jos tulot vaihtelevat, kuukausitulona otetaan huomioon viimeksi kuluneiden 12 kuukauden keskimääräinen kuukausitulo.

Tuloista tehtävät vähennykset:

- asiakkaan suoritettavaksi vahvistettu elatusapu sekä hänen tosiasiallisista perhesuhteistaan johtuvat muut vastaavat kustannukset
- elatusapua ei vähennetä, jos elatusavun saajana on asiakkaan aviopuoliso, jonka kanssa asiakas on elänyt yhteistaloudessa välittömästi ennen asumispalvelun alkamista
- avopuolisoiden yhteistalouden purkamisessa annetussa laissa tarkoitettu hyvitys
- kiinteistön luovutuksen yhteydessä määrääjäksi tai elinkaudeksi pidätetty etuus, joka hänen on suoritettava rahana
- edunvalvojan palkkion perusmaksu (myös edunvalvontavaltuutetun palkkio enintään em. perusmaksun suuruisena, joka on 440 €/v. vuonna 2021)
- asiakkaan todelliset asumismenot ennen pitkäaikaiseen tehostettuun palveluasumiseen siirtymistä enintään seuraavasti:
 1. omistusasunnosta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut viimeisten kuuden kuukauden ajalta. Välttämättömiksi ja kohtuullisiksi kuluiksi katsotaan asiakkaan osuus asunto-osakkeen vastikkeesta, lämmityskuluista, pakollisesta kotivakuutuksesta.
 2. vuokra-asunnon vuokra vuokralaisen irtisanomisajalta
 3. asumisoikeusasunnon käyttövastike kolmelta kuukaudelta
 Kaikkien asumismenojen osalta huomioidaan enintään Kelan perustoimeentulotuessa määritellyt enimmäisasumismenot (v. 2022 yksin asuvalla enintään 491 €/kk + vesimaksu 22,80 €/kk). Asiakkaan on esitettävä tosiasialliset kustannukset esim. tiliotteella.

Tuetusta asumisesta voidaan periä maksu samoin perustein kuin pitkäaikaisesta asumispalvelusta, mikäli palveluun kuuluu jatkuvasti ja säännöllisesti annettavaa kotipalvelua taikka muuta hoivaa ja huolenpitoa. Tuettuun asumiseen sisältyvästä tuesta ja ohjauksesta ei peritä maksua.

Lyhytaikainen tehostettu asumispalvelu ja lyhytaikainen asumispalvelu

Tehostettu asumispalvelu	44,00 €/vrk, ei kerrytä maksukattoa
Asumispalvelu (ml. tuettu asuminen)	30,00 €/vrk, ei kerrytä maksukattoa

3.2. SOSIAALIHUOLTOLAIN MUKAINEN LAITOSHOITO

Pitkäaikainen laitoshoido

Palvelu katsotaan pitkäaikaiseksi, jos laitoshoidon arvioidaan kestävän tai on tosiasiallisesti kestänyt vähintään kolme kuukautta.

Asiakkaalta peritään pitkäaikaisesta laitoshoidosta tulosidonnaisen maksun, joka on 85% asiakkaan nettokuukausituloista. Asiakkaalle tulee jäädä vähintään 112 euroa/kk käyttövaraa. Käyttövara on indeksisidonnainen.

Jos suurempituloinen puoliso siirtyy pitkäaikaiseen laitoshoittoon, maksu määräytyy puolisojen yhteenlaskettujen nettokuukausitulojen perusteella. Tällöin maksu on 42,5% puolisojen yhteenlasketuista nettokuukausituloista.

Jos molemmat puoliset ovat tehostetussa asumispalvelussa, maksu on 85% asiakkaan nettokuukausituloista.

Huomioon otettavat tulot:

Jatkuvat ja vuosittain toistuvasti saadut tulot ennakonpidätyksen jälkeen, kuten:

- eläkkeet
- eläkkeensaajan hoitotuki
- vammaistuki
- laskennallinen metsätulo
- korkotulot
- vuokratulot vähennettynä tulonhankkimismenoilla (hoitovastike, sijoituslainan korko)

Ennen maksun määrittelyä asiakkaan tai 2 momentin tarkoittamassa tapauksessa puolisojen yhteenlasketuista kuukausituloista tehdään seuraavat vähennykset:

- avopuolisoiden yhteistalouden purkamisessa annetussa laissa tarkoitettu hyvitys
- edunvalvojan palkkion perusmaksu (v. 2021 kuukaudessa 440€/12)
- asiakkaan todelliset asumismenot ennen pitkäaikaiseen laitoshoittoon siirtymistä enintään seuraavasti:

1. omistusasunnosta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut viimeisten kuuden kuukauden ajalta. Välttämättömiksi ja kohtuullisiksi kuluiksi katsotaan asiakkaan osuus asunto-osakkeen vastikkeesta, lämmityskuluista, pakollisesta kotivakuutuksesta.
2. vuokra-asunnon vuokra vuokralaisen irtisanomisajalta
3. asumisoikeusasunnon käyttövastike kolmelta kuukaudelta
Kaikkien asumismenojen osalta huomioidaan enintään Kelan perustoimeentulotuessa määritellyt enimmäisasumismenot (v. 2022 yksin asuvalla enintään 491 €/kk + vesimaksu 22,80 €/kk). Asiakkaan on esitettävä tosiasialliset kustannukset esim. tiliotteella. Mikäli asiakas on ennen tehostettuun palveluasumiseen sijoittumista ollut pitkäaikaisessa laitoshoidossa, vähentää jo laitoshoidon maksun määräytymisessä vähennyksinä huomioitavat todelliset asumismenot tehostetun asumispalvelun maksun määräytymisessä vähennyksinä huomioitavia asumismenoja.

Lyhytaikainen laitoshoido

49,60 €/vrk, kerryttää maksukattoa

3.3. VAMMAISTEN JA KEHITYSVAMMAISTEN ASUMISPALVELUT

1. **Tuettu asuminen** (asiakkaalla oma asunto, vastaa itse kustannuksistaan, saa ohjauksen ja tuen, käyntejä sovitusti viikoittain):
Asiakas maksaa vuokran palveluntuottajalle ja kaupunki perii ateriamaksun.
2. **Autettu asuminen (hoitokodit, joissa saa henkilökunnan tukea ympäri vuorokauden):**
Asiakkaalla on oma huone, lisäksi yhteiset tilat käytössä.
Asiakas maksaa vuokran palveluntuottajalle ja kaupunki perii ateriamaksun. Lisäksi kaupunki perii ylläpitomaksun 35 euroa kuukaudessa. Ylläpitoon sisältyviä kuluja ovat esim. siivous, vaatehuolto, sauna, yhteisten tilojen tarvikkeet, hygieniatarvikkeet, siivousvälineet ja tarvikkeet
3. **Kehitysvammaisten ympärivuorokautiset asumispalvelut erityishuoltona:**
Asiakkaan tarvitsema hoiva ja tuki ovat maksuttomia.
Asiakas maksaa vuokran palveluntuottajalle ja kaupunki perii ateriamaksun. Lisäksi kaupunki perii ylläpitomaksun 35 euroa kuukaudessa. Ylläpitoon sisältyviä kuluja ovat esim. siivous, vaatehuolto, sauna, yhteisten tilojen tarvikkeet, hygieniatarvikkeet, siivousvälineet ja tarvikkeet.

4. Kehitysvammaisten perhehoito

Ylläpitomaksu on enintään 85 % hoidossa olevan nettotuloista. Asiakkaalle jätetään käyttövaraa 15 % nettotuloista, kuitenkin vähintään 167 € kuukaudessa.
Maksua määrättäessä huomioitavat tulot, menot ja vähennykset määräytyvät tehostetun asumispalvelun mukaan.

3.4. KULJETUSPALVELUT

VAIKEAVAMMAISTEN KULJETUSPALVELUT

Asiakkaalta peritään omavastuuosuutena 3 euroa/yhdensuuntainen matka. Opiskelumatkoista ei peritä omavastuuosuutta. Asiakkaan mukana maksutta voi kulkea yksi henkilö saattajana / avustajana, mikäli saattajapalvelu on myönnetty.

SOSIAALIHUOLTOLAIN MUKAISET KULJETUSPALVELUT

Asiakkaalta peritään omavastuuosuutena yhdensuuntaisella matkalla 3 €. Asiakkaan mukana maksutta voi kulkea yksi henkilö saattajana / avustajana, mikäli saattajapalvelu on myönnetty.

3.5. LAPSIPERHEIDEN PALVELUT

LAPSIPERHEIDEN KOTIPALVELU

Lapsiperheiden kotipalvelu on maksutonta.

LASTENSUOJELUN ASIAKASMAKSU

Hoidonkorvaus voidaan periä:

- 1a) perimällä vanhemmille jo vahvistettu elatusapu tai
- 1b) perimällä sijoituksen yhteydessä elatussopimuksella vahvistettu tai käräjäoikeuden päätöksellä vahvistettu elatusapu tai
- 1c) vahvistamalla vanhemmille erillinen asiakasmaksu ja
- 2) perimällä hoidonkorvaus muista lapsen tuloista, korvauksista tai saamisista.

Vanhemmille vahvistettava erillinen asiakasmaksu

Asiakasmaksut 1.1.2021 alkaen ovat:

0-12 vuotiaasta lapsesta 150 €/kk

13-17 vuotiaasta lapsesta 250 €/kk

Hoidonkorvaus lapsen tuloista

Lapsen tuloista perittävän maksun määrä ei saa ylittää palvelun tuottamisesta aiheutuvia kustannuksia ja se voi olla enintään 1860,20 €/kk. (asiakasmaksuasetus 20 § 2 mom.) Lapsen asiakasmaksulain 14 §:n mukaisista tuloista, korvauksista tai saamista varataan kalenterikuukausittain vähintään 40 % lapsen/nuoren itsenäistymisvaroiksi, ja enintään 60 % käytetään hoidon korvaukseksi. Itsenäistymisvarojen määrää laskettaessa lapsilisää ei oteta huomioon. (Lastensuojelulaki 77 §).

Vanhemmille määrätty asiakasmaksut eivät kerrytä lapsen/nuoren itsenäistymisvaroja.

3.6. MUUT MAKSUT

Sosiaalipäivystyksen turva-auttajakäynti	75,00 €/kerta
--	---------------

4. ASIAKASMAKSUN MÄÄRITTÄMINEN

TULOJEN SELVITTÄMINEN

Asiakas itse on ensisijainen tulotietojen antaja. Perheenjäsenet tai muu asiamies voi asiakkaan luvalla hoitaa asioita ja antaa pyydetyt tiedot.

Viranomaisella on asiakasmaksulain 14 a § perusteella tiedonsaantioikeus asiakasmaksun suuruuden määrittämistä varten tarvittavista tarpeellisista tiedoista ja selvityksistä, jos maksun määräävä kunta ei ole saanut asiakkaalta tai hänen lailliselta edustajaltaan riittäviä ja luotettavia tietoja maksun määrittämistä varten.

MAKSUALENNUSKÄYTÄNTÖ

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksulain mukaan sosiaalihuollon tai terveydenhuollon palveluista henkilön maksukyvyyn mukaan määrätty maksu on jätettävä perimättä tai sitä on alennettava siltä osin kuin maksun periminen vaarantaa henkilön tai perheen toimeentulon edellytyksiä tai henkilön lakisääteisen elatusvelvollisuuden toteuttamista. Maksun alentaminen ja perimättä jättäminen on ensisijaista toimeentulotukeen nähden. Maksun alentamisesta, perimättä jättämisestä tai maksualennushakemukseen annettavasta kielteisestä päätöksestä tehdään kirjallinen päätös.

Asiakkaalle annetaan tieto siitä, mitä asiakasmaksulain 11 § 1-3 momentissa säädetään maksun alentamisesta ja perimättä jättämisestä kirjeellä, joka annetaan asiakkaalle palvelun alkaessa.

Viranhaltija voi tehdä maksun alentamis- tai perimättä jättämisspätöksen ilman asiakkaan hakemusta mikäli hän maksua määrittäessään katsoo, että maksun periminen vaarantaa henkilön toimeentulon edellytyksiä.

Asiakas hakee maksun alentamista tai perimättä jättämistä kirjallisesti. Hakemuksesta tulee selvittää seuraavat tiedot:

- miltä ajalta maksualennusta haetaan
- kuukausittaiset tulot ja menot kyseiseltä ajanjaksolta
- tiliotteet kaikista käyttö- ja säästötileistä kolmelta edeltävältä kuukaudelta hakupäivästä lukien
- selvitys muusta mahdollisesti käytettävissä olevasta varallisuudesta

Asiakasmaksun alentaminen tai maksusta vapauttaminen tapahtuu aina yksilöllisen tarveharkinnan ja tilannearvion perusteella. Maksualennusta arvioidessa päätöksentekijä voi ottaa huomioon mm. seuraavia menoja:

- julkisen terveydenhuollon kustannukset
- välttämättömät hoitotarvikekustannukset
- silmälasit 300€ asti, näön heikkenemisen tai lasien särkymisen johdosta ja muuten huomioidaan kolmen vuoden välein
- kotivakuutus, jos vuokrasopimuksessa sellainen vaaditaan

Ennen maksualennuksen tekemistä asiakkaalla pitää olla haettuna hoito- ja asumistuki. Tuet ovat maksussa tai niistä on saatu kielteinen päätös.

Asiakkaan entisestä asunnosta tulevia kustannuksia ei huomioida maksualennusta arvioitaessa.

Asiakkaan säästöt otetaan huomioon maksualennusta tehdessä. Asiakkaalle ei pääsääntöisesti myönnetä maksualennusta, jos hänellä on säästöjä 3 500€.

Maksualennus tehdään aina määräajaksi, korkeintaan kuudeksi kuukaudeksi kerrallaan, jonka jälkeen tehdään uusi arviointi.

Pääsääntöisesti takautuvia maksualennuksia ei tehdä vaan asiakkaan tulisi heti ottaa yhteyttä päätöksentekijään, kun maksualennuksen tarve huomataan. Poikkeuksena ovat asiakkaat, kenen maksutilannetta seurataan esimerkiksi lääkekustannusten selvittämiseksi.

LASKUN SISÄLTÖ

Asiakkaalle annettavan laskun tulee sisältää ainakin seuraavat tiedot:

- 1) laskun päivämäärä;
- 2) asiakas, jolta maksu peritään;
- 3) palvelu, josta maksu peritään;
- 4) maksun suuruus ja peruste;
- 5) julkinen tai yksityinen palveluntuottaja, jonka antamasta palvelusta maksu peritään;
- 6) sen tahon nimi ja yhteystiedot, jolta asiakas voi pyytää tarvittaessa lisätietoja laskusta;
- 7) tieto siitä, kerryttääkö perittävä maksu 6 a §:ssä tarkoitettua maksukattoa; jos maksu kerryttää maksukattoa, laskussa on lisäksi oltava tieto siitä, että asiakkaan on seurattava itse maksukattonsa ylittymistä.

Muuhun laskuun kuin tulosidonnaista palvelua koskevaan laskuun on liitettävä oikaisuvaatimusohje.

Maksua perittäessä on otettava huomioon asiakkaan yksityisyyden suoja ja henkilökohtainen turvallisuus.